

v r l i n e i mane naše filozofije

GLIGORIJE ZAJEČARANOVIĆ

Naša filozofska situacija, nesporazumi i kontroverze o autentičnosti jugoslovenske filozofije i njenom marksističkom karakteru zainteresovali su mnogo širi krug ljudi nego što je onaj koji se inačešam od sebe, spontano zaniman za filozofski problematiku. Moglo bi se čak reći da su mnogi naučnici koji bi kao takvi uvek morali imati interesa za filozofiju, tebi u takvoj situaciji, kada se otvoreno i intenzivno sporilo i na političkom nivou o našoj filozofiji i njenim organima, počeli da obraćaju pažnju na domaću filozofsku literaturu i časopise. Tome se ne treba čuditi, jer mi nemamo neku iole značajniju filozofsku tradiciju i naša filozofija nije nikada znatno uticala na našu naučnu misao i na delatnost jugoslovenskih naučnika. Filozofske komponente svoje naučno-istraživačke delatnosti oni su skoro uvek nalažili išklučivo na strani, na tudem gagnjitu duhu. Razume se da drukcije nije ni moglo biti, sve do našeg vremena.

Sira javnost, čak na ona intelektualna, pogotovo nije pokazivala zanimanje, a još manje zarevanost i duble emocije za zivanje u našoj filozofiji. Doduše, bilo je potrebe i sukobljavanja, opredeljivanja za i protiv, ali u filozofiji to nije ništa neobično, mada samo s vremenom na vreme jače dolazi do izražaja.

Bej ustezanja se smje reći da naša filozofija nikada nije bila toliko „popularna“ kao danas. To ne mora značiti da je ona rado i podjednako tražena u svim sredinama i da izaziva samo pozitivne emocije. Naprotiv, ona je sada kod nas vrlo često izvor resentiment-a, veoma raznolikih i složenih osjećanja, nesporazuma i nedoumica. U svakom slučaju, ona se često, pažljivo i sa razdobljenom čita. Citaju i oni koji bi je inače najradije zaobriši, koji bi prošli pored filozofske literature odmahnuvši rukom. To je takođe izvestan indikator da se naša filozofija nešto interesantno događa. Mada je tačna, ova tvrdnja nije zadovoljavajuća kaši odgovor na postavljeno pitanje. Značenje neke filozofije, nijena privlačnost ili odbojnost itd. ne mogu se oblasnit pomoći spolašnjih faktora nego se u prvom redu moraju izvesti iz same. Samo filozofija po svojoj problematici i načinu njenog razmatranja mora biti ono osnovno, što je kao takvo skrenulo pažnju na sebe. Usko stručna, kabinska, u sebe zatvorena filozofija ne bi nikad mogla izazvati toliku pažnju javnosti, makan ona bila najtemeljnija i po svojim rezultatima vrlo dalekožešnja ili pak, s druge strane, potpuno efemerna i beznačajna. Neospredan i živ kontakt sa svojom savremenom može uspostaviti samu filozofiju koja je orijentisana na aktuelne probleme i na ono što je temelj svake aktuelnosti, koja po svojoj vezi s njim živi ili propada, dospeva u srediste intelektualne delatnosti i nestaje u zaboravi.

Dublje interesovanje, otpore i dileme može izazvati samo na filozofiju koja potkreće i razmatra pitanja opštih značaja i bitnog karaktera, koja doprinosi da se bar nalaže različite mogućnosti njihovog razrešavanja, čime uznemiruje običaju svest i uspavane savesti, ili pak daje povodu i nagovještaje već podstaknutoi i nemirnoj svesti spremnoj da se odluci na čin svoga samopodržavanja. Stavište, može se reći da sama filozofija odlučujuće podsticaje i motive za svoj ideološki sadržaj, primarnu usmerenost i karakter, koji je određuju kroz životno-neopšte aktuelnu, dobitja zapravo i direktno iz te savremenosti čije je ona čedo. Posebno je pitanje da li i ukočko naša načina iščekujuće odgovore na bitna pitanja koja uzbudjuju duhove i naročito na ona koja se tiču specifičnih problema i dilema opštih društvene zajednice. Društvena situacija u kojoj se nalazi naša filozofija danas jeste živi dokaz koji neposredno govori o tome u koliko velikoj meri je ona politički zainteresovana i ideološki angažovana u savremenom svetu. Može biti da su katkad poneke javne scene doprinošile tome da je više čitaju oni, koji su manje zainteresovani u pozitivnom smislu za našu društvenu kretanje, nego oni koji bi kao aktivni činoci tih kretanja moralni bolje da je poznaju, kako bi u neposrednom kontaktu s njom mogli izgraditi svoj stav i prema njoi i prema značajnim socijalnim pitanjima koja su predmet filozofskih razmatranja i dialoga.

Svakako, naša filozofija nipošto ne čini jedinstvenu struju. U njoj postoje misaoni tokovi različne inspiracije i usmerenosti, kako s obzirom na uticaje raznih pravaca zapadnoevropske filozofije, koji se ipak pretaču i više ili manje uspešno asimiluju u okviru osnovne marksističke orientacije tako i s obzirom na predmet istraživanja jer u tom pogledu postoje veoma široke mogućnosti od opštih filozofsko-antropoloških razmatranja aktuelnog značaja preko estetike, estetike i aksiologije do logike, metodologije, filozofskih problema posebnih nauka i ontologije. Mora se podvući da je

nost ovog ili onog vida aktuelne prakse, ukoliko se u svim sferama naše društvene delatnosti mogu naći različite varijante na teorijskom nivou ili različita svakodnevna iskustva, koja ponekad pružaju samo privid konfirmacije ili falsifikacije različito mijenjanih idejnih projekcija bilo praktičnog bilo teorijskog značaja. Isto je i smisao i kriterijum za ocenjivanje raznih stvaranja i akcija u savremenom svetu. Tako se npr. kod filozofa mogu naći relativno pozitivne ocene izvesnih novijih kretanja u filozofiji na bazi teologije i odnos pune razumevanja za savremene filozofske struje na zapadu, kao što se ponekad i u političkim forumima daju slične ocene o interesantnim političkim kretanjima i promenama u okviru pojedinih religija. Naravno, treba imati u vidu da su kompromisi dozvoljeni u politici (u izvesnim uslovima i okvirima), ali ne i u filozofiji, gde se ne smet takitizirati, nego se mora misliti dosledno prema određenim usvojenim principima i pretpostavkama, koji se doduše često razlikuju čak i kod filozofa istog pravca ili posebno mentaliteta. U stvari, ni u politici se ne smet biti nedosledan (npr. zalagati se za borbu mišljenja i slobodu diskusije u SKJ, a oštro osudavati ili politički diskvalificovati svaku mišljenje koje se razlikuje od vlastitoga, ili na rečima prihvati javno i demokratski donete odluke, a praktično ih se suprotstavljati), mada su kriterijumi drugačiji.

Temelji i osnovni sadržaj naše aktuelne filozofije nesumnjivo je insistiranje na integralnoj i autentičnoj ličnosti čoveka i na istinskoj ljudskoj zajednici prema principima socialističke samoupravnosti. Oduzeti pribrojati da je njen osnovni kategorijalni aparat sačinjavaju pojmovi: praks, sloboda, stvaralaštvo, dijalektika, klasa, demokratija, kultura itd., a stoga i odučeno istupanje protiv raznih vidova otuđenja i depersonalizacije, birokratizma, etatizma itd. Zato su osnovne vrline naše filozofije: aktuelnost, odučnost u borbi za ono što mora sačinjavati osnovne vrednosti našeg društva, humanizam, koji nije naprosto nebulozan politički progresivna pozicija (i pored eventualnih pojedinačnih digresija, koje bi se mogle tumačiti i drukčije), njen egzoterični karakter po stilu i sadržaju itd.

Mora se svakako imati u vidu da nikada ranije naša filozofija nije izazvala neke jače i živile ideje u svetu, a nije ni imala cime, jer joj je nedostajala autohtonost, socijalna osnova i značajna teorijska vrednost. Danas je ona dovoljno poznata u svetu (čemu je dosta doprineo i časopis Praxis svojim međunarodnim izdanjem, da bi se i društvo čiji je ona izraz (više ili manje adekvatan) moralno s pažnjom odnositi prema njoj). Njenu vrednost su uvideli i priznali mnogi savremenici. Ona je privukla pažnju takvih misiljaca kao što su: H. Marcks, E. From, L. Goldman, K. Akselos, H. Parsons, ili pak B. M. Kedrov i drugi sovjetski filozofi. Naravno, svi oni mogu imati poređe reči priznanja i kritike primedbe o njoj, kao i mi sami, što je savsim razumljivo, posto je jedna od bitnih funkcija filozofije samokritika i kritika svoga sveta radi, sagledavanja i odvajanja vrednosti od nevrednosti. Prema tome, nije nista neobično ako se datoj filozofiji mogu stavljati mnogobrojni prilogovi. Staviše, oni su poželjni, utoliko više ukoliko su zasnovani i dobronomerniji, da bi one brže prevladala svoje slabosti i mogla napredovati. A to predstavlja bitni interes.

Ponekad se može steći utisak da ona zanemaruju svoju (marksističku) teorijsku osnovu, bez koje bi se lako mogla pretvoriti u eklektičku filozofiju. Budući da je ta teorijska osnova bila nesistematična na sveome izvoru, nastaje iluzija da je sistematičnost nepotrebna i otuda često u našoj filozofiji nema dovoljno poštovanja za taj osnovni princip nauke uopšte. Naotrovit, kao da ima i obožnosti prema naukama i naučnosti u jednom delu naše filozofije. To je delimično rezultat neadekvatnog suprotstavljanja pozitivizmu i apolođijama, kav stav, medutim, povlači za sobom i druge mane. Ne tako retko, usled nedovoljne veznosti i interesu za posebne nauke, oseća se nedostatak u razradjenoj naučnoj argumentaciji, nedovoljna naučna opremljenost i erudicija. Tendenциja da se filozofiji strogo razgraniči od nauka prilično je izrazita. Ali to se može osvetiti samo filozofiji. Nije slučajno to što u našoj filozofiji skoro i nema opsežnih sintetičkih pokušaja, nema dovoljno naporu za izradjivanjem teorijskih modela i naučnih konstrukcija opštijeg značaja. Međutim, u njoj se mogu uočiti značajne nedoslednosti, a ponekad i bitke oko reči. Zato je opravdano očekivati izvestan preokret u tom pogledu na području filozofske delatnosti.

Iz sadašnje perspektive moglo bi se konstatovati da je jedan period u razvitku naše filozofije završen, u uskoj vezi sa celokupnim kretanjem našeg društva. Jer problemi i dilemi našeg društva bili su predmet filozofske rasprava i dijaloga i ovo je uticalo na način njihovog razrešavanja. A vrline i mane naše filozofije, ukoliko je ona autentična, imaju svoj osnov i izvor u prvom redu u vrlinama i manama našeg društva. Zato sa izvesnošću možemo očekivati u sledećem periodu smrneniji, temeljniji i solidniji rad na bazi dosadašnjih postignutih rezultata i koliko-toliko ostvarenog jedinstva u načinu pristupanja filozofskoj i opštredruštvenoj problematiki.

naša filozofija i u našoj vlastitoj kući, a pogotovo u inostranstvu, mnogo manje poznata ili čak nepoznata upravo po onim delima, studijama i raspravama, koji takođe čine njenu nesumnjivu i tražljivu vrednost, ali imaju tu „nezgodu“ da nisu „aktueltin“ (u jednom površnom smislu reči), te se na njih ne obraća zaslužena ili potrebna pažnja. Postoje kod nas, svakako, u osnovi nemarksistički orijentisani filozofi, ali oni ne daju ton našoj filozofiji, a jedva da imaju takvih za koje bi marksizam bio potnu tud i nepratičniji. Uostalom, marksizam je u svetu uopšte sve uticajniji, a njegove osnovne istine postale su nerazlučivo sastavni deo naučnog fonda mnogih značajnih naučnika i filozofa i u zapadnom svetu, čak i onda kada se to javno ne priznaje ili se poriče.

Ono što čini određujuću karakteristiku naše filozofije, ono po čemu je ona u celini gledano aktuelna, a samo jednim delom „opšte“ poznata i uticajna, svakako je njenu humanističku utemeljenost i usmerenost na razvrstljavanje akutnih problema današnjeg čoveka, pre svega naših vlastitih situacija i dilema. Filozofima se naravno može prigovarati da su često jednostrano prilazili raznim takvim pitanjima. Ali ko bi se danas mogao poohvatiti svojim svestranim i sintetičkim sagledavanjima i rešenjima, mada je to zaista opravдан zahtev, i bez obzira da li se teži negativom ostvarenju ili ne. Humanizam, u onom obliku u kojem ga shvata i obrazlaže veliki broj filozofa, takođe se može zameniti da je „apstraktan“, i to je više puta uopšteno, iako nije uvek jasno kakav bi on morao biti da ne bi zaslužio taj epitet. Naime, naši filozofi ne govore o humanizmu uopšte nego ga određenje izražavajući i opredeljujući se i začinjući za socialistički humanizam, koji je realan i konkretn, jer ima u vidu konkretnog čoveka u konkretnoj situaciji. Možda se često zanemaruju klasične uslovljenosti realnog savremenog humanizma i nedovoljno ocenjuje uloga radničke klase kao glavnog istorijskog nosioca realizacije socialističkog ili komunističkog humanizma. Svakako su naši filozofi propustili da izrade temeljnije i opsežnije analize o našoj stvarnosti, na osnovu kojih bi svoje humanističke projekte i vizije, u osnovi i gotovo uvek komunistički opredeljene, mogli povezati sa ukazivanjem na konkretnu, ostvarljivu mogućnost u datim istorijskim prostorno-vremenskim okružnjama, saglasno nivou našeg ukupnog razvijanja. Ali takođe treba imati u vidu da filozofi već po svom pozivu, određeni su

usmerenosti ne mogu davati sasvim konkretna rešenja o raznim problemima situacija u kojoj se nalazimo, što se ponekad od njih tražilo — svejedno koliko je to bilo promišljeno i iskreno. Nesumnjivo se može ustanoviti da im je nešto utopizam u našoj filozofskoj literaturi, ali ne toliko u klasičnom koliku u jednom modernom blohovskom smislu. Uostalom, utopizam nije isključivo privilegija teorije. Utopiski karakter može imati u većoj ili manjoj meri i praksi, pre svega ona revolucionarna, koja kao eminentni oblik prakse biva usmerena na preoblikovanje stvarnosti prema Markssovom humanističkoj viziji. Koja je dosadašnja revolucija ostvarila sve one parole i zahteve sa kojima je započela i koji su joj dali dubli smisao čineći je ljudski razložnom? A i kad bih ih ostvarila, poškalo bi se da su se ved pojavili novi, bolji ili lošiji „idealni“.

Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše posle-ratne filozofije zacelo bi pokazala da je ona neraskidivo vezana za našu politiku i našu sredinu uopšte, kao nužni element, izraz i dopuna ističuće razvijanja našeg jugoslovenskog društva i pored svih uticaja i filijalne ideje drukčije prevođenja. Jedna dublja analiza razvoja naše